

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlköztásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. szeptember 17.

51. szám.

Az alsó erdészeti szakoktatás.

(Folytatás.)

*Höhere Forstlehranstalt zu Reichstadt.
Csehország.*

Az intézet régebben Weiswasser-ben volt és csak az elmúlt év folyamán került új helyére.

Az intézet célja: Az erdészeti tudományok és segédtudományok elméleti előadásával, valamint gyakorlati tanítással megbízható erdészeket és vadászokat nevelni oly mértékig, mely azokat az önálló erdőgazdák részére előírt állami vizsga letételére képessé teszi.

A felvétel feltételei: Középiskolának 5 osztálya elsőrendű eredménnyel, mely esetben előzetes gyakorlat nem szükséges, vagy a középiskola 4 osztálya és egy éves gyakorlati szolgálat. Kivételesen a második évfolyamba is vehető fel tanuló, ha valamely középiskola teljes elvégzését igazolja.

Kor: Betöltött 16-ik év.

Megfelelő testalkat.

Tanfolyam tartama 3 év.

Költségek: Tandij évenként 120 K, ellátásért hónaponként 64 K. Egyenruhára, belépési díjra és tanszerekre a belépés alkalmával 150 K fizetendő és félévenként mintegy 60 K könyvekre és egyéb a tanítással összefüggő apróbb kiadásokra.

A tanítás anyaga körülbelül egyezik a brucki intézettel, a mint általában hasonló a kettőnek szervezése.

A tanulók száma 72.

A tanítást több tanár és assistens végzi, ezenkívül az intézetnek még egyéb alkalmazottjai is vannak.

A végzett tanuló elhelyezésére ugyanaz áll, a mit a brucki intézetnél mondtunk.

Tanulmányi erdeje az intézetnek nincs, de pótolják ezt a tanulmányi célra rendelkezésre álló szomszéd nagy erdőbirtokok.

Höhere Forstlehranstalt zu Mährisch-Weisskirchen. Morvaország.

Az intézet szervezete hasonló az előbbi kettőhöz, a miért leírását mellőzöm. Ezekhez hasonló intézet van még a csehországi Pisekben és Galiciában, Lembergben.

*Grossh. Sächs. Forstlehranstalt, Eisenach.
Szász-weimari nagyhercegség.*

Az intézet célja: Az erdészeti tudománynak, valamint alap- és segédtudományainak kimerítő oktatása által az erdőgazdaság mibenlétének tanítása, különös tekintettel a tulajdonképeni kezelő szolgálatra.

A felvétel feltételei: Azok részére, kik nem óhajtanak állami szolgálatba lépni, legalább is oly iskolai képzettség, mely az egy éves önkéntesi szolgálatra jogosít. (6 év középiskola.)

Állami szolgálatra pályázóknál a felvételle az illető államban érvényes követelmények irányadó.

Feltételezik ezenfelül az erdészeti tudomá-

nyok alapfogalmainak és a kellő erdészeti ismereteknek birását előzetesen végzett gyakorlati szolgálat révén.

A tanfolyam tartama 2 év.

Költségek: Tandij félékenként 60, illetőleg 84 márka.

Tanulók száma nincs megállapítva; csak csekély szokott lenni.

Tanári kar: Egy igazgató, a ki egyuttal a nagyhercegi erdőrendezői hivatal vezetője, továbbá a szükséges szak- és egyéb tanárok, kik közül az elsőek többnyire az említett rendezőhivatal tisztviselőiből kerülnek.

Tantárgyak: Első év.

Természettudományok. Általános és erdészeti növénytan, ásvány és kőzettan, állattan, vegytan, természet- és időjárásstan, talajtan.

Számtan. Sik- és testmértan, az elemző mértan alapelvei.

Földmérésstan és térképezés.

Bevezetés az erdészeti tudományokba.

Második év. Erdészeti tudományok: Erdőrendezés és erdőbecslés, erdőtenyésztés, erdővédelem, erdőhasználat, erdőérték-számítás és erdészeti nyereségszámítás, utépítés, az állami erdészeti szolgálat szervezése, erdőkezelés, erdészeti történelem.

Társadalomgazdaságtan, nemzetgazdaságtan, pénzügytan, társadalomgazdaságtani politika.

Jogi tárgyak. Jogi encyklopaedia, erdészeti jogisme.

A végzett tanulók első sorban a szász nagyhercegi állami erdőgazdaságnál, de más államokban is találnak alkalmazást az állami erdőkezelésnél, valamint községi és magánerdőknél is. Az alkalmazás iránt már a felvételnél kell hogy legyen a döntés, a mennyiben ez a felvétel feltételeinél is szerepet játszik.

Ezt az intézetet nem lehet tulajdonképpen közép-, illetőleg felsőbb iskolának tekinteni, hanem kisebb arányú főiskola számba kell venni. Az osztrák felsőbb iskolákkal összehasonlítva annyiban áll már külső feltételeiben is magasabban azoknál, a mennyiben az egy éves önkéntesi szolgálat jogát már magában foglaló előképzettséget követel. Viszont azonban nem éri el teljesen a főiskola színvonalát, mert a szász nagyhercegségen és Thüringenen kívül alkalmazott állami erdőtisztek részére nem elegendő az intézet által nyújtott bizonyítvány.

Ha végig nézünk a fenti sorozaton, igazat kell adnunk Kaánnak, hogy nagyon változatos Németország és Ausztria alsóbb erdészeti oktatásának a rendszere. Egyben azonban egyezik a különböző országok és tartományok tanítási elve abban, hogy tulajdonképpen mindenütt csak egyféle minősítés alapján érhető el az alsóbb erdei szolgálat.

Első pillantásra ennek látszólag ellentmond az osztrákországi rendszer, a mennyiben ott jelenleg négyféle minősítés is létezik az erdőgazdaság körében. A főiskolai-, a középiskolai-, he-

Az elefánt pusztítás Nyugat-Afrikában.

Általában el van terjedve az a vélemény, hogy Afrika elefánt-állománya elenyészően csekély, vagy legalább is számba se jöhet Ázsia, főleg India elefánt-állományával szemben. Afrika nyugati részein, főleg a belga uralkodó védnöksége alatt álló rengeteg terjedelmű s meszeszerűen vadbő Kongó államban, a hatalmas Kongó folyam torkolatvidékének prairieszerű területein, tényleg nagyon is megcsappant az elefántok állománya. A kereskedelmi szempontból ma már számottevő Kongó állam, partmenti forgalma érthetővé teszi az elefántok pusztulását. Ugyanez állítható Afrika keleti tengerpartvidékeiről is, hol hivatásos elefánt vadászok az u. n. makuák, rendszeres irtó hadjáratot folytatnak az elefántok ellen. Korántsem ily nagy arányú a pusztítás a Kongó állam

belső vidékein, főleg a Kongó folyam és mellékvízei felső folyásánál, hol az európai kultúra nyomai, néhány alig számba vehető kisebb telep leszámításával, még alig tudtak gyökeret verni. Ezeken a vidékeken itt-ott, a kultúra nyomaitól teljesen intakt ősréngetegek terülnek el, száz és száz kilométernyi szélességben. Ezek az ősréngetegek, valóságos buvóhelyei mindenféle vadnak s köztük az elefántnak is, melynek a lejtősebb s alacsonyabb fekvésű Kongó állam népesebb pontjairól, a szakadatlan üldözések elől, biztosabb menedéket nyújtó rejtékhelyek felé kellett vonulni.

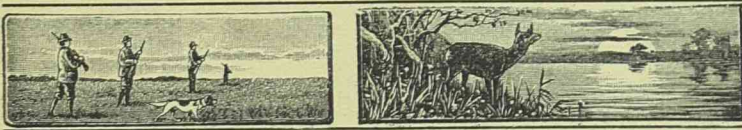
A felső Kongó melléki rengetegeken, az elefánt korántsem szórványos s rendszerint 15—20 darabból álló csapatokban szokott együtt élni.

A Kongó-állam, tengerpart vidékének hozzáférhetősége mellett, megalakulása első éveitől kezdve, feles számban vonzotta a vállalkozóbb szellemű vadászembereket is. Ám a tartomány belsejének őállapotait, a kevésbé edzett vadászember ki nem állja, — dacára annak, hogy a nagy folyamon közlekedő kényelmes gő-

lyesebben mondva „felsőbb iskolai“-t, továbbá az erdőőri szakiskolák és az erdőőri tanfolyam minősítése. A legutolsó csak nagyon alárendelt szerepet játszik és csak bizonyos, nagyon korlátozott területre szorítkozik, a miért is bátran mellőzhetjük; az előbbi pedig mind a kettő felsőbb minősítést nyújt, úgy, hogy a felsőbb iskola a magasabb minősítés alacsonyabb fokát jelenti, nem pedig az alsóbb minősítés magasabb fokát, a mint tapasztalatom szerint sokan tévesen hiszik.

A kettő között lényeges különbséget látok. A felsőbb minősítéshez kötött munkakörhöz számítom az erdőkezelő szolgálatot és az igazgatást, az alsóbbhoz a nyers erdővédelmet és a műszaki segéd szolgálatot, továbbá az erdei üzemnél felmerülő munkák, vágás feldolgozás, erdősítés stb. végrehajtását.

(Folytatása következik.)

Járásiak mozgalma.

A járási kartársak körében helyzetük javítása céljából megindított mozgalom még nem ért véget, hanem hullámszerűen tovább nagy területük tengerén. Annak, hogy a mozgalom befejezése annyira késik, legfőbb oka az, hogy elmulasztották maguknak egy közös érintkezési pontot keresni és találni. Ha már évek előtt lapunk körül tömörültek volna, azt, a mit most félévet meghaladó idő óta nem tudnak befejezni, egy hónap alatt is nyélbe

zöszök egyik-másik megállóhelye, az őserdők legérdekesebb pontjára esik.

Általában európai vadászemberre nézve a kongómelléki elefántvadászat alig jöhet számításba, egyrészt, mert a legveszedelmesebb lövegű löfegyverek is ritkán tesznek számottevőbb kárt az elefántok vastag bőrében; másrészt mert az elefánt, sulyosabban megsebesült állapotában is, elég erős arra, hogy az őserdők áthatolhatlan sűrűjébe menekülhessen.

Az elefántvadászatoknak egy másik lényeges akadálya abban áll, hogy a vad állapotban élő elefánt, rendszerint felette félénk és óvatos s így tartózkodási helyei, emberlakta vidékektől oly távol esnek, hogy az edzett vadászember is, valóságos nélkülözések közepette hatolhat csak előre egy-egy elefánt-telep közeléig. Az ilyen előhatolások már valóságos afrikai felfedező utak számba sorolandók s a velük járó nehézségek leküzdése, még egy Stanleynek s hozzá hasonló bátor társainak is, kimondhatatlan nélkülözéseibe, óriási áldozataiba és szenvedéseibe került.

íthették volna, mert a mozgalom megindítása valamenynyinek egy időben jött volna tudomására. Sajnos, hogy még most, a saját kárukon szerzett tapasztalás után sem ébredtek ennek tudatára s még mindig sajnálják azt a csekély áldozatot, melyet lapunk támogatásával hozniok kellene s mely előbb-utóbb dusan megteremné gyümölcsét. De hiába, nálunk még mindig többségben vannak azok, kik azt várják, hogy más kaparja ki számukra a gesztenyét.

A mozgalom vezetője most az újabban hozzá érkezett jegyzőkönyveket és hozzájárulási összegeket az alábbiakban nyújtázza:

1. Truca Ignác járási erdőőr küldött jegyzőkönyvet és 3 kor. 20 fillért.
2. Sariabka János, a turócszentmártoni állami csemetekert gondozója a költségek fedezésére küldött 5 kor. 60 fillért.
3. A huszti m. kir. járási erdőgondnokságtól beérkezett jegyzőkönyv és 4 kor. 80 fillér.
4. Kiszalák Ádám szedényszui járási erdőőr hozzájárult a költségekhez 80 fillérrel.
5. Bodó Mihály kerületi erdőőr Aradról 3 kor. 20 fillért küldött.
6. Miskarts Péter Csobánkáról küldött 80 fillért.
7. Szupkay Páltól, Rozáliáról érkezett jegyzőkönyv és 4 kor. 80 fillér.
8. Körmendi János Becsehelyről hozzájárult a költségekhez 80 fillérrel.
9. Polakovits József járási erdőőr Miaváról jegyzőkönyvet és 7 kor. 20 fillért küldött.
10. Győri Gábor járási erdőőrtől Sümegről érkezett jegyzőkönyv és 6 kor. 40 fillér.
11. Polják Antal Somodiról küldött jegyzőkönyvet és 9 kor. 60 fillért.
12. Saári Mihály kerületi erdőőr Saáriról megbízó levelet és 80 fillért küldött.

Az elefántok tartózkodási helyeit az ott lakó benszülöttek legjobban ismerik. Ám vadászásukra, csak kivételes ritka esetekben vállalkoznak, miután a megtámadott elefántok legtöbbszörre támadóik ellen fordulnak.

Egyes törzsek már rég kitanulmányozták az elefántok fortélyait s rendszerint kellő időben, biztonságba helyezik bőrüket; míg a bátor, de tájékozatlan európaiak közül, már nem egy derék vadászember esett az elefántok váratlan támadásainak áldozatául.

Ám a legujabb kor tökéletes fegyverei, eléggé hivatott eszközül szolgálnak, s újabban úgy a telepítvényes európaiak, mint a benszülött vadászok, megfelelő szerkezetű fegyverekkel és lövegekkel vannak ellátva. E fegyverek gyilkolóan robbanó ereje, az elefántvadászatoknál mindenesetre nagy szolgálatokat tesz.

Az elefántok szapora pusztítgatása ma már az elefántcsont árának sülyedését is maga után vonta. Az ár-csökkenés el is tart egy bizonyos ideig, mignem az elefántok a bölény sorsában osztozkodva, végpusztulás elé kerülnek, ha ugyan megszéledített állatként fenn nem

13. Sipos Jánostól Szurdokról érkezett jegyzőkönyv és 6 kor. 40 fillér.

14. Holzbauer Mihály Sorokról beküldött 3 kor. 20 fillért.

15. Pintér János járási erdőőr Zalacsicsáról hozzájárult a költségekhez 80 fillérrel.

A mozgalomra vonatkozó életjelt mutatja a Beszterce-Naszódvármegyei bssenyői és jaádi m. kir. erdőgondnokságok együttes gyűlésén felvett jegyzőkönyv is, melyet az alábbiakban közlünk:

J e g y z ő k ö n y v.

Felvétetett Besztercén, 1905. július hó 31-én a Sticz László veszprémmegyei járási erdőőr által f. évi március hó 4-én kibocsátott és az Erdészeti Ujság 24-ik számában közzétett s az állami kezelésbe vett erdők őrzésénél alkalmazott személyzethez intézett felhívás következtében.

Jelen voltak alulirottak.

Az értekezletet Csomós István védkerületi erdőőr nyitja meg s a jegyzőkönyv vezetésére úgy a saját, mint a többi megjelentek nevében Németh Sámuel védkerületi erdőőrt kéri fel.

Tárgy:

Csomós István védkerületi erdőőr következőkben ismerteti a helyzetet:

A Beszterce-Naszód vármegyében állami kezelés alá vett erdők és kopárok kiterjedése 34,000 kat. hold, melyek 10 védkerületbe osztva, 50 község határán fekszenek; minden egyes védkerületben — egynek kivételével — egy szakvizsgázott védkerületi erdőőr és egy szakvizsgázott erdőlegény van alkalmazva; a III-ik számú védkerületben az erdőőrzési teendőket az erdőőr egy maga teljesíti. Megjegyzendő, hogy a kezelésbe vett erdők és kopárok, melyek 102 erdőbirtokos tulajdonát képezik, a legtöbb községben 6—15 külön álló részre ta-

golva, a község határának különböző részében fekszenek, mi által az őrzési feladatok igen meg vannak nehezítve.

A védkerületi erdőőrök három osztályba sorozvák 700, 600, 500 korona évi bérrel, továbbá mind a 10 erdőőr egyenkint évi 60 korona lakbérrel s 240 korona lótartási átalánnyal van kinevezve; az erdőlegények 2 osztályba sorozva 400, 300 korona évi bérrel, egyenkint 50 korona lakbérrel és 150 korona lótartási átalánnyal vannak kinevezve.

Tekintettel arra, hogy az erdőőri székhelyeken már egy kevésbé megfelelő lakásért is 140—160 korona lakbért fizetünk, a ruházatot illetőleg pedig tekintettel arra, hogy a szolgálati és fegyelmi szabályzat az egyenruha viselését előírja, évenként legalább 100 koronát vagyunk kénytelenek kiadni s ezen felül lovat is tartani, csekély fizetésünk nagy része nem családunk fentartására és gyermekeink felnevelésére, hanem ezen kiadási többletek pótlására fordítatik. Mindezekből kifolyólag nekünk védkerületi erdőőröknek ily viszonyok között nem csak hogy a legnagyobb nélkülözésekkel kell megküzdenünk, de még azzal a reménnyel sem kecsegtethetjük magunkat, hogy terhes szolgálatunk után öregségünkben némi nyugdíjban részesüljünk.

Tekintettel arra, hogy mi kerületi erdőőrök éppen olyan, sőt az őrizetünkre bízott erdőterületek széttagoltságánál fogva még terheesebb szolgálatot teljesítünk, mint a kincstáriak s mindnyájan a hazai erdőgazdaság érdekében fáradunk s mindnyájunktól egyenlő képzettség kívántatik: kérjük, hogy mi is a kincstáriakkal lehetőleg egyenlő javadalmazással államosíttassunk, vagy a meny nyiben ez kivihetetlen lenne, legalább családunk megélhetését biztosító nyugdíjjogosultságban részesüljünk. — Mivel igen jól tudjuk, hogy az egész országban egy szolgálati intézmény sem nélkülözi a nyugdíjjogosultságot, csak mi vármegyei kerületi erdőőrök, kik szeretett

tartják másként is hasznot hajtó fajukat, úgy a mint azt az előindiai telepeken végzett kedvező eredmények is igazolják. Ám az afrikai elefántok megszelidítése szerfölött nehéz, majdnem eredménytelen feladat, s így előbb-utóbb a műipar, a mesterségesen előállított elefántcsont nem éppen tartós gyártmányaira lesz utalva.

Az elefántvadászati viszonyoknak ezidő szerint ez volna általános képe a civilizálódás útjára indult Kongó államban s egyáltalán Afrika mindazon vidékein, a hol az afrikai elefánt előfordul.

*

Tájékoztató, az elefántok elejtésének módjairól akarok még röviden megemlékezni, melyekre a Kongó mellékein lakó népek, az újabban rendelkezésükre bocsátott modern lőfegyverek birtoka dacára is, szívesen vissza-vissza térnek, — talán szenvedélyből, sportból, vagy nevezzük bárminek, — leginkább mégis: megszokásból.

A leggyakoribb módszer itt is, úgy mint Indiában a vermek ásása. Második és többnyire hatásosnak bi-

zonyult mód, az elefántokat száraz nádasok belsejébe hajtani s a nádat köröskörül fölgyújtani.

Egyes vidékek bátrabb lakói, közvetlenül is megtámadják az elefántot, még pedig kezdetleges fegyverekkel: dárdákkal és nyilakkal. Még bátrabbak Kelet-afrika egyes vadászai, kik pusztán karddal kezükben, háttal támadnak az elefántnak s Achilles sarkukat vagyis hátsólábaik aránylag gyöngye és vékony inait, egyetlen éles kardcsapással átmetszik. A harcképtelenné vált elefánt, földre roskad, s ebben a tehetetlen állapotában csakhamar elbánnak a nagy kolosszussal.

Az európai gyarmatok közül Kamerunban, leginkább mérgezett nyilveszőkkel támadnak az elefánt, s kitünő lőfegyverek birtokában se tudnak e jó szokásukról lemondani, úgy hogy a lőfegyverekbe is, mérgezett vesszőket helyeznek.

Keletafrika járatlanabb rengeteiben oly otthonos hírhedt elefántvadászon a makáukon kívül, a leggyakorlabb elefántvadászon a Kongó államban találhatók. A kongómelléki vadászok nagy része szintén használja a

hazánk és nemzetgazdasága érdekében egészségünk és sok esetben életünk kockáztatásával nappal és éjjel egyaránt fáradunk, vagyunk kitéve annak, hogy öregségünk, vagy váratlan halálozásunk bekövetkezése esetén családunk minden segély nélkül a legnagyobb nyomorban marad, csatlakozunk ezen országos mozgalomhoz s ezen jegyzőkönyvet Sticz László veszprémi járási erdőőrnek, mint a mozgalom megindítójának, továbbá másolatban az Erdészeti Ujság szerkesztőségének megküldjük.

Határozat.

Az egybegyültek Csomós István kerületi erdőőr s elnök ismertetése után javaslatát és az abban előadottakat egyhangulag elfogadják és magukévé teszik, felkérlik Csomós Istvánt, hogy az emlékirathoz szükséges költségeket, személyenkint 80 fillért a beszercei m. kir. állami erdőhivatalhoz tartozó összes kerületi erdőőröktől szedje be és Sticz László veszprémi járási erdőörhöz juttassa, azzal a kéréssel, hogy azt lapunkban nyugtázza.

Felkéretik továbbá az elnök, hogy a Budapestre menendő küldöttséghez csatlakozzék és ott a Beszerce-Naszódvármegyei erdőöröket képviselje. Egyben a szolgálati és fegyelmi szabályok egy példányának megküldését is elhatározták.

Több tárgy nem lévén, a jegyzőkönyv felolvasás után lezárattott és aláíratott. Kelt mint fent.

A besenyői járásból: Imre János s. k., Uretye György s. k., Páskutz László s. k., Báts János s. k., Szakáts Benedek s. k., Wetter János s. k., Rehtzen György s. k. A jaádi járásból: Csomós István s. k., Németh Sámuel s. k., Rád Gergely s. k., Orbán István s. k., Májer András s. k., Hegedüs Mihály s. k., Steiner Mátyás s. k., Böhm Dávid s. k., Csiszár János s. k.

mérgezett nyilakat; persze valamennyiök ritka gyakorlott céllövő s az elefánt szemébe furódó, mérgezett nyilak, gyorsan és biztosan végeznek a hatalmas állattal!

Az elefántok állománya talán már rég kipusztult volna, ha Afrika elefántvadász törzsei maguk is nem állanának a végpusztulás küszöbén. Ime: a mi az egyiknek veszedelme, az a másiknak üdvére válik! Ez már a nagy természet bölcs intézkedései közé tartozik. A Kongó melléki elefántvadászok néptörzse aránylag gyönge, majdnem törpe tastalkatu népfaj, s ime; mégis a gyöngébb, a törpébb pusztítja a hatalmasat, hogy az őt talán mégis túlélő hatalmasabbat megint, a gyilkoló modern fegyverek parányi, de romboló lövegje juttassa a végpusztulás elé, oda, hova ősapja, a mammuth, más utakon ugyan, de már ezer és ezer évvel előbb eljutott...

(V. L.)

A NAGYVILÁGBÓL.

Aválságos napok, melyekben élünk, nem szükölködnek szenzációs eseményekben. Az utóbbi napokban báró Fejérváry Géza miniszterelnök ismételt jelentkezett kihallgatásra Ő felségénél s ott kérte a korona hozzájárulását a kormány jövő terveihez. Ő felsége állítólag eme tervekhez nem akar hozzájárulni, miből a kormányellenes lapok azt következtetik, hogy az egész miniszterium már a legközelebbi napokban, talán már az országgyűlés megnyitása előtt beadja lemondását. Nagy szenzációt keltett a Zeisig-féle röpirat írójának letartóztatása. Ez a röpirat — mint arról mi is megemlékeztünk — Berlinben jelent meg s azzal az eszmével foglalkozott, hogy Magyarországnak el kell szakadnia a most uralkodó dinasztijától és Hohenzollern német császári család egy tagját ültetni a magyar trónra. Mint most kiderült, a röpiratot Zigány Árpád magyar hírlapíró írta, kit a rendőrség letartóztatott s most hazatérülését és felségsértésért fog pörbe vonatni. A szept. 15-iki eseményekről — miután lapunkat már előzőleg kell lezárunk — csak a jövő számban emlékezhetünk meg.

Svéd és Norvég testvérországok közt úgy látszik mégis csak a kard fog dönteni, mert mindkét ország mozgósítja csapatait s a véres összeütközés már csak napok kérdése.

Japánországban általános az elégedetlenség a békekötés miatt s az elégedetlenség több helyen nyílt lázadásban tört ki, úgy hogy ki kellett hirdetni az ostromállapotot. Oroszországban még mindig tart a belső vilongás s kivált Baku vidékén a lázadás nagy mérveket öltött; a katonaság és polgárság között napirenden vannak a véres összeütközések. A két egymással harcoló fél tehát a békekötés után sem élvezheti a teljes békét.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Száj- és körömfájás kezelése.

Weinsheimer (Darmstadt) ismerteti egy német állatorvosi hetilapban a száj- és körömfájás kezelésénél követett azon eljárását, mellyel elérte, hogy több mint ötven kezelése alatt álló gazdaságban nem fordult elő elhullás és a rosszindulatu utóbajok is elmaradtak. Az eljárás a következő tényekre támaszkodik.

1. A járvány fertőzés útján vagy közvetlenül állatról-állatra ragad, vagy fertőzött közvetítők útján terjed. A fertőző anyag a vérbe hatol s rövid idő múltán különböző testrészekben, szájon, körmon, stb. kiüt. Kisebb, így keletkező sebeket már a tisztántartás is hamar orvosol, míg ellenben igen hosszadalmas utóbajok követ-

kezhetnek be, ha piszok vagy más fertőzőanyag kerül a sebbe.

2. Minnél erősebb, ellenállóbb szervezetű az állat, annál kevésbé vehet rajta erőt a fertőzés, annál mulékonyabb tünetekben, gyorsan gyógyuló sebeken nyilvánul a betegség és viszont: fordítva.

3. Mennél több fertőző anyag került a testbe s mennél virulensebb az, annál súlyosabb a bekövetkező kór.

4. Fertőtlenítő szerekkel előlhetjük, vagy legalább is gyengíthetjük a fertőzőanyagot.

Ezekszerint annál mulékonyabb természetű a kór, mennél ellenállóbb az állat szervezete s mennél kevesebb, illetve kevésbé virulens anyag fertőzte. A kezelés főszempontjai ezekszerint: ellenállóvá tenni az állat szervezetét; kiirtani, vagy bár gyöngíteni a fertőzőanyagot.

Az ellenálló képességet jó, könnyen emészthető takarmányozással (zöld takarmány, fű, lóhere, jó széna, sarju, friss víz) fokozhatjuk. Beteg állatok elé nem szabad több takarmányt tenni, mint amennyit elfogyasztanak. Fontos tényező az ellenállóképesség emelésére a jó levegő s ennél fogva elegendő szellőztetés. Rendszeres jó bőrápolás, szigorú tisztaság, jó alom a főkövetelmények, mihez a még egészséges állatoknál a szabad levegőn való mozgás járul.

A fertőző anyag előlése és gyengítésére elsősorban megint csak a jó levegő és világosság tehet jó szolgálatokat. E mellett tulajdonképeni fertőtlenítő anyagok is állanak rendelkezésünkre. A beteg testrészeket naponta 3-szor megmossuk és leöblítjük 3 százalékos karbol-, lysol- vagy kreolin-, 1 százalékos formalin-, vagy 5 százalékos alaunoldatban, az alomra került fertőző anyagokat pedig naponta kétszeri száraz oltott mész odaszórása s az alommal való eldörzsölése által irtjuk ki. Súlyosan megbetegedett állatoknak belső használatra is adnak fertőtlenítő anyagokat, mint naponta 50.0 natrium salicylicum. 30.0 karbolsav 30.0 tanoform, olajjal 30.0 Fonolerféle arzenikumoldat.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **A dolgos elefánt.** Az elefánt közmondásos ügyességét Sziámban, Kelet-Indiában, Brimában ma is sokféle munkára használják fel. A tanult elefánt, hogy vezetőjét magas hátára segítse, a vezető egy szavára fölemeli egyik lábát s a vezető e természetes zsámolyról könnyen a hátára vagy a fejére juthat. Ha valami óriási fatörzset kell az elefántnak az erdőben más helyre, például a fűrészmalomhoz szállítania, agyarával hengeríti, avagy eléje fogatva vontatja. A kisebb törzseket agyarára veszi és ormányával átfogja. Ceylon szigetén a kőműveseknek segít az elefánt munkájukban. A mészvakolattal bekent nagy kődarabra másikat tesz; bírálgatja, vajjon megfelelő-e és ormányával vagy agyarával kissé jobbra is meg balra is lökögeti mindaddig, míg töké-

letesen a helyére nem illik. Ha valami terhet tulságosan nehéznek talál, határozottan vonakodik tőle; ha pedig a mahu nőgatja, valamelyik társát hívja segítőnek. Brit-Indiában elefánt vontatja a tűzéség ágyuit. Vadászatban is gyakran alkalmazzák őket. Nagy hajtóvadászatokon az ő hátukról lövik a vagyonos angolok a tigris és más vadat. A mysorei maharadsa családjában tartott lakodalmom alkalmával az ünnepi közönségnek meglepetésül egy 1.2 négyzetméternél nagyobb területű színpadot helyeztek két elefánt hátára, melyen diszes öltözetű táncosnők táncoltak fáklya világánál, bengália tűz fényében. Az ára ilyen szolgálatokra beváló elefántnak 1000—1600 font. Életkoruk közepes ideje 100 esztendő. Midőn 67 éves korukban fejlődésük tetőfokát eléri, három tonnányi súlyt birnak hordozni, agyaraikkal pedig egy tonnát emelnek. A tulajdonos nagyon kiméli a munkában elefántját és egészségére is nagyon ügyel. Minthogy az elefánt a napsugártól sokat szenved, ha nyílt helyeken dolgozik, nagy kalapot kötnek a fejére. Megesik, hogy valamelyik elefánt vezetőjétől rossz bánásmódja vagy kegyetlensége miatt meg akar szabadulni. Jobbra-balra himbálódzik, s vezetője csak egyszerre lent van a hátáról. És jaj annak a vezetőnek, akinek ő végét akarja látni. Midőn leveti a földre, egyszerűen csak megtapossa a lábával, vagy ha szükségesnek látja, hát ráadásul ormányát is kinyújtja, fölveszi a szegény ördögöt, fölemeli és a következő pillanatban földhöz vágja.

* **A gyümölcsről.** Érdekes és sokban megszívlelésre méltó cikket közöl egy szaklap a gyümölcsről, illetve gyümölcssevről. Vegyi vizsgálat kiderítette, hogy a gyümölcs mint eledel az éhséget csillapítja ugyan, de rendes táplálkozásra teljességgel nem való. Ahoz, hogy az emberi szervezet a test naponkénti táplálására szükséges fehérnyét és szénhidrátot elegendő mennyiségben megkapja, naponként 20 kiló gyümölcsöt kellene megenni, a mivel azonban 18 liter folyadék is kerül a szervezetbe. Már pedig ezt huzamosabb ideig az ember ki nem bírja. A gyümölcs inkább csemegének való, mint tápláléknak és a ki szereti az egészségét, jól teszi, ha okosan és vigyázva él vele. Nem lehet eléggé ajánlani az embereknek, hogy a gyümölcsöt, ha csak lehet meghámozva egyék. A gyümölcs hája, akárhogy megmossuk is, tele van ártó baktériummal, a mely szorosan oda-tapad, sőt beléfurja magát, úgy hogy csak a gyümölcshéjjal együtt lehet eltávolítani. A gyümölcs kemény magvát sohasem szabad lenyelni. Statisztika bizonyítja, hogy a belek megbetegedésének jelentős része a lenyelt gyümölcsmagból származott. A mi meg azt a kérdést illeti, hogyan egészségesebb a gyümölcs: nyersen-e vagy főzve, a cikk a főtt gyümölcsöt ajánlja inkább, mert nyersen nehezen emészthető és a szervezet ellenálló erejét gyöngíti, főként némely ragadós nyavalyával, mint például a tifusszal és a kolerával szemben.

* **Ismétlőfegyver a tizenhatodik században.** A genfi városi levéltárban érdekes okmányt találtak, amely a városi tanács 1564-ben tartott egyik ülésének a jegyzőkönyvét foglalja magában. A jegyzőkönyv szerint

a városi tanács egy ismeretlen nevű embernek az ajánlatát tárgyalta, aki olyan fegyvert ajánlott a városnak megvételre, amelyből tizenegyet lehetett egymásután lőni. A városi tanács azonban nem fogadta el az ajánlatot és így az ismétlőfegyvereknek ez a legrégibb mintája nem nyert alkalmazást a zsordos csapatok közt. A levéltárban most tovább kutatnak, mert azt hiszik, hogy az ismétlőfegyver rajzát és esetleg a föltaláló nevét is sikerülni fog ott megtalálni.

* **Egy kipusztult állatfaj felfedezése.** Egy már kihalt állatfaj maradványainak felfedezéséről írnak az angol szaklapok. A múlt év nyarán Peterson doktor a Carnegie-muzeum megbízásából tudományos kutatásokat végzett a Niobrara folyó mentén Nebraska államban egy sziklahasadékban. Csakhamar azt a felfedezést tette, hogy a hasadéokban igen sok, még pedig már kipusztult emlős állatfajnak a csontjai vannak. Peterson doktor befejezte kutatásait s oly értékes alkatrészek birtokába jutott, hogy teljesen megállapíthatta a kipusztult állatfaj alakját. Szerinte a kérdéses állat a sertésfajhoz tartozott. A csontváz meglehetősen teljes és ennek összeállításából látták, hogy az állat hatalmas példány volt. Maga a fej csontvázának hossza 90 centiméter.

* **A halál utcája.** Dán lapok írják, hogy ott a munkások összetartása ugyancsak nagy kárt okozott néhány kapzsi tőkepénzesnek. Alberti ügyvéd ugyanis, aki most igazságügyminiszter, Klötta gyáros és Sioldan közműves jó néhány esztendővel ezelőtt kopenhágai háztulajdonosok asztaltársasága névvel összeálltak s a város szélén huszonhat nagy bérházból álló utcát építettek munkáscsaládok részére. A házbér évi összege akkor százötvenkilencezer koronát tett ki. Történt azonban 1899-ben, hogy a munkázárlet miatt a lakók nagy része nem tudta pontosan fizetni a házbért s a részvénytársaság ezeket rövid uton kitette a lakásukból. Erre azután összeállt valamennyi munkás és elhatározta, hogy kiköltözik ebből az utcából, hogy szervezi Kopenhága minden munkásának a bojkottját, az utcát pedig elnevezték a halál utcájának. A társaság házbérjövendelmét évenként százezer koronával csökkentette a bojkott, hat esztendő óta tehát hatszázezer koronával károsodott. Most végre eladták az egész utcát félmillió korona veszteséggel s ezzel véget ért a tőke és munka különös harca.

NAPI HIREK.

— **Évfolyam kibővítés.** Lapunk IX-ik évfolyama a jövő számmal véget érne, jobbnak láttuk azonban azt az év végéig kitolni s így nem 52, hanem 65 számot fog tartalmazni. Erre többféle ok indított. Az egyik az, hogy a mostani évfolyamra nézve még mintegy ötszázán olvasóink közül hátralékban vannak s ennyi hátralékot nem akarunk az új évfolyam nyilvántartásába átvinni. A másik ok az, hogy az erdőri szakoktatásra vonatkozó

hosszabb tanulmányt nem akarjuk két évfolyamban megszakitva leközoelni, a harmadik pedig az, hogy a járási kartársak mozgalmára vonatkozó közlemények is így remélhetőleg egy évfolyamban lesznek csoportosíthatók. Egyébként célszerűbb is lesz, ha jövőben az évfolyamot az év elejével nyitjuk meg.

— **Hamis ötvenkoronások.** A kereskedelmi miniszter rendeletben figyelmeztette a posta- és táviróhivatalokat, hogy az 50 koronás bankjegyek elfogadásánál óvatosak legyenek. A rendelet kibocsátásának oka az volt, hogy a mármaroszigeti posta- és táviró hivatalnál a napokban 3 darab 50 koronás bankjegyhamisítványt foglaltak le.

— **Hármas szerelmi dráma.** Pécsről jelentik, hogy Bata községben páratlan szerelmi dráma történt, amelynek három áldozata van. Egy leányért, Gerő Rózáért ugyanis két legény versengett, Magyar József és Pál János. A leány Magyar fogadta kegyeibe s ezért Pál János bosszút esküdött. Megleste Magyar, mikor az a faluvégen várta találkára a leányt és ott rátámadt. Erős küzdelem fejlődött a két vetélytárs között, kik pusztán kézzel fojtogatták egymást. A közelben egy mély kut volt; Pál ehhez vonszolta áldozatát s a kut kávjára szorítva, ott fojtogatta. Épp ebben a válságos pillanatban érkezett meg Gerő Róza, a ki szeretője segítségére sietett. Pál erre ő rá támadt, eleresztette a már ugyis alélt Magyar Józsefet, ki erre belefordult a kutba. A leány ezt látva, utána ugrott s mindkettő ott veszett. Pál János elmenekült, de mikor másnap a két szerelmes holttestét kifogták, alig egy óra múlva Pál János is belevetette magát a kutba. Mire segítségére mentek, már ő is halott volt. A szerelmi dráma áldozatait nagy részvét mellett egyszerre temették el.

— **Álarcos rablók.** Fegyverneken, mint Nagyváradról jelentik, álarcos rablók törtek be özv. Rosenfeld Lajosnéhoz, revolvert szegeztek rá s úgy kényszerítették, hogy 2400 koronáját átadja. A rablók azután elmenekültek.

— **Nagy tüzek.** Tátrafüredről táviratozzák, hogy a Magas-tátra déli lejtőjén fekvő Nagyszálók városában ma délben óriási tűzvész támadt. Az egész város lángokban áll. Eddig több mint 100 ház porrá égett. Rémes szél dühöng, a mely az oltást lehetetlenné teszi. Összesen 119 lakóházat és 140 csürt telve gabonával, elpusztított a tűz. Egy sánta öreg asszony és állítólag több gyermek a tűzben lelte halálát. A kár meghaladja a fél millió koronát. A poprád-tátrafüredi sürgönyhuzal, valamint a villamos vasut vezetőke elégett, minek következtében a villammal világított fürdőtelepek sötétben maradtak. — Déváról jelentik, hogy Kis-Barcsa község, a Barcsay-család ősi fészke, ma délben kigyuladt és az egész község lángokban áll. A nagy szél miatt az oltás lehetetlen. A szél a pernyét mértföldre hordja el és ettől Szászvároson a Fő-utca több háza meggyuladt. Szászvároson eddig négy ház áll lángokban. A tűz színhelyén megjelent a főispán is és az összes vidéki tűzoltóság segít az oltásban.

— **Pénzhamisító katonák.** A klosterneuburgi katonai parancsnokságnál megjelent a bécsi rendőrség egy tisztviselője s engedélyt kért arra, hogy a katonák között pénzhamisítók után nyomozzon. Julius 20-án ugyanis egy mézeskalácsos asszony a rendőrségen jelentést tett arról, hogy nála egy katona hamis ezüstforintossal fizetett. A rendőrség kiderítette, hogy az illető a hamis ezüstforintost Peck Pétertől, a klosterneuburgi 6-ik utász-zászlóalj egy katonájától kapta. A katonai parancsnokság a rendőrtisztviselővel együtt azonnal megindította a nyomozást és rájött, hogy a hamis pénzt a klosterneuburgi kaszárnnyában Odicko József közkatona készítette, aki különben bádogos. A tiszt lakás konyhájában 18 hamis forintost, két hamisított koronást, sok ólmot, cinket és pénzveréshez való formát találtak. A katonai parancsnokság a két pénzhamisítót kiszolgáltatta a katonai törvényszéknek.

— **Az oroszlanok pusztulása Indiában.** Az indiai kormányzóság legutóbbi statisztikája kimutatja, hogy az elmúlt évben a fenevadak pusztításainak nem kevesebb, mint 6921 emberélet esett áldozatul. Leginkább a tigrisek és a farkasok garázdálkodnak, míg az oroszlanok az egész idő alatt csak két embert faltak fel. Ennek pedig az az oka, hogy Indiában az oroszlanok teljesen kiveszőben vannak s már csak kizárólag a Gir erdőségeiben és hegyes rengetegekben tartózkodnak, de onnét sem merészkednek már előjönni, mert szörnyen félnek a vadászoktól. Az utolsó években ugyanis úgy a belföldi, mint az idegen állambeli vadászok annyira kipusztították e veszedelmes vadakat, hogy alig maradt belőlük 200 darab. Erre való tekintettel most a vadászok inkább a tigrisekre és farkasokra vadásznak, melyek meg módfelett elszaporodtak.

— **Megőrült a vonaton.** Izgalmas jelenet játszódott le a napokban Kolozsvár és Nagyvárad között a gyorsvonaton: Spiesz Ernő nagyvárad keréskedő a leányát Kolozsvárra vitte, hogy ott a tanítónőképezdében helyezze el. Spiesz már odautaztában feltűnően ideges volt. A mikor hazafelé utazott Nagyváradra, Báránd tájékán kitört rajta az örület. Ugrálni, táncolni kezdett és egyre ezt kiabálta:

— Segítség! Égek! Meggyuladt a hajam, meggyuladt a szívem!

Majd rémes sikoltozások között végig futott a vonaton. Az utasok között nagy riadalom támadt. Többen rávetették magukat a dühöngőre és Püspökladányig lefogták. Itt kiszállították a vonatból és miután az állomás orvosa konstátálta, hogy közveszélyes örült, a szerencsétlen embert felszállították Budapestre, ahol az Angyalföldön helyezték el.

— **Erdőégés.** Déváról jelentik: Az erdélyegyleti bank tulajdonát tevő erdőben, Batiz község határában, három napon át nagy tűz pusztított, a melyet csak ma reggel sikerült lokalizálni. A tűz ötven hold erdőt pusztított el. A kincstár szomszédos erdeje, néhány ezer hold veszedelemben volt.

— **Katasztrófa egy vaskereskedésben.** Dettán nagy szerencsétlenség történt a vásár alkalmával a Jäger-

féle vaskereskedésben. Eddig még ki nem derített okból fölrobbant a puszkaporos raktár. A boltban nagyon sokan voltak s vagy harmincan megsebesültek; két sebesültnek, Baussel Frigyes üzletvezetőnek és Horvát Lajos földművesnek súlyos az állapota.

— **Borzalmas családirtás.** Dreza közelében hatszoros gyilkosságot fedeztek fel. Lincke üvegesmester háza égett s a nép az oltáskor észrevette, hogy Lincke egész családját meggyilkolták. A tüzet sikerült eloltani s így jöttek rá, hogy a házban szétzuzott fejjel holtan fekszik Lincke anyja, felesége és négy gyermeke, ő maga megszökött. Még aznap sikerült Linckét elfogni. Bevallotta, hogy megölte családját és felgyújtotta a házat, de tettének okát nem sikerült tőle megtudni. A négy gyermek közül a legfiatalabb 4, a legidősebb 10 éves volt.

— **Agyonszurt csendőr.** Mezőkovácsházán mulatság volt egy korcsmában, a hol egy Baksai Mátyás nevű gazda mindenkit bántalmazott. Szendnicki csendőr be akarta kísélni, de Baksai nem engedelmeskedett, hanem kést vett elő és a csendőrt agyonszurta. Baksait bekísérték a szegedi Csillagbörtönbe.

— **Merénylő versenytárs.** Nagy-Szent-Miklósról táviratozzák, hogy Rosenberg Henrik ottani társaskocsi tulajdonos revolverrel kétszer rálőtt Karácsonyi Vendel társaskocsi tulajdonosra, mivel benne veszedelmes konkurenst látott, a kitől csak ilyen becstelen módon remélt szabadulni. A merénylő konkurenst letartóztatták, Karácsonyi sebei nem életveszélyesek.

Szerkesztői üzenetek.

Szakály József urnak, *Hosszufalu*. A régiekre való visszaemlékezés jobban esett nekünk magánál a küldeménynél is, annival inkább, mert bizony sok száz más teljesen megfelelkezik rólunk. A jegyzőkönyv beérkezett s nemsokára talán már a jövő számban közölve lesz. — **Holzbauer Mihály** urnak, *Sorok*. A beküldött Jegyzőkönyv mindenesetre közölve lesz a lapban. Az bizony sajnálatos dolog, hogy a járási kartársak közül még akkor is számosan közönyösek maradnak, midőn legvitálisabb érdekeik forognak kockán. Hiába, a hosszú álomból nehéz az ébredés! Üdvözlét!

A kiadóhivatal postája.

Szabó János urnak, *Bükkhát*. A címet kiigazítottuk. — **Rusz János** urnak, *Román-Budak*. A beküldött 4 koronával az év végéig van előfizetve. — **Sipos János** urnak, *Szurdok*. — Üdvözljük előfizetőink sorába való belépése alkalmából. Sziveskedjék lapunk részére többi kartársait is megnyerni. — **Motz István** urnak, *F.-Győrös*. A 4 korona előfizetési díjat köszönettel vettük. — **Berbás János** urnak, *Somlóvár*. Igen, jövő évi március hó végéig van előfizetve. — **Csiki György** urnak, *Hosszufalu*. A beküldött 4 koronát köszönettel nyugtázzuk; a címet megfelelően kiigazítottuk. — **Majer András** urnak, *Jaád*. Ugy látszik, hogy kérésünket Ön is félreértette, de utóbb azt kellően megmagyaráztuk s elmondtuk, miért szeretnők, ha mindenki az év végeig rendezné az előfizetését. Az nem intés volt, mert erre nem volt okunk, hanem kérés. — **Teiszter Antal** urnak, *Stájerlak*. Előfizetése december végén jár le. — **Kovács Imre** urnak, *Feketepatak*. Nincs okunk kételkedni s így a nyilvántartást helyesbítettük.

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.” gyorsajtaján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 ..
Negyed évre	2 ..

Pénzküldemények a
„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra,
kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fill. Ajánlköztásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fill.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. szeptember 17.

51. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Az alsó erdészeti szakoktatás. — 2. Járásiak mozgalma. — 3. Tárcza: Az elefánt pusztítás Nyugat-Afrikában. — 4. A nagyvilágból. — 5. Hasznos tudnivalók. — 6. Külömfélék. — 7. Napi hírek. — 8. Szerkesztői üzenetek. — 9. A kiadóhivatal postája. — 10. Hirdetések és pályázatok.

BLUM és TÁRSA

Elsőrangu egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földmivelésügyi Miniszterium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Abauj-Torna vármegye köz. erdőrendészeti bizottságától.
Sz. 1115—905. E. B.

Pályázati hirdetmény,

II-od osztályu járási erdőőri állásra.

Székhely: Szepsi. Javaldalmazás: 800 korona és a megítélt erdei kihágásokból $\frac{1}{3}$ -ad rész jutalék.

Pályázati határidő augusztus 31-ike.

Kelt Abauj-Torna vármegye köz. erdőrendészeti bizottságának Kassán, 1905. évi július hó 15-én tartott üléséből.
Eckert s. k., h. elnök.

Szám: 1876.

Pályázati hirdetmény.

Hunyadvármegye tekintetes köz. erd. bizottságának 2234—905. számú határozata alapján a nagybári kerületi

erdőőri állásra

600 korona évi fizetéssel ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázhatnak 24 évet betöltött és 40 évesnél nem idősebb okleveles erdőőrök.

A folyamodók kérései sajátkezűleg irandók és **1905. augusztus hó 30-ig** az alanti hivatalhoz adandók be.

A kérvényhez csatolandó: 1. erdőőri oklevél, 2. keresztlevél, 3. orvosi bizonyítvány, 4. szolgálati bizonyítvány, 5. erkölcsi bizonyítvány.

A magyar nyelvnek szóban és írásban való birása elengedhetetlen kellék, a román nyelv tudása pedig előnyt biztosít a pályázónak, ezért a folyamodó kérvényében ezen képességét felsorolni köteles.

A mennyiben okleveles egyén nem pályázik, jó minősítéssel bíró kiszolgált katonaaaltisztek és csendőrök kérvénye is figyelembe lesz véve.

Déva, 1905. augusztus 2-án.

M. kir. állami erdőhivatal.

Parragh Béla,

m. kir. erdőmester.

Szászvárosi Könyvnyomda Részvény-Társaság

Szászváros
Klastrom-u. 1.

KÖNYVNYOMDAI
SZAKÜZLET

AJÁNLJA AZ ŐSZI IDÉNYRE DÚSAN
FELSZERELT PAPIR-RAKTÁRÁT U. M.:

ELJEGYZÉSI- ÉS

ESKÜVŐI-KÁRTYÁIT.

MINDENMÉ

NYOMTATVÁNYAIT.

DISZES KIÁLLÍTÁS

MEGHIVÓIT,

GYÁSZLAPJAIT ÉS

FALRAGASZAIT STB.

Sürgőnycim:
Könyvnyomdai és.

„SZÁSZVÁROS“
politikai
és vegyes tartalmu
hetilap
kiadóhivatala.

Erdőőrök és vadászok részére

legjobb vadász-fegyvereket jutányos árban szállit

Lakatos Károly,

Budapest II., Csalogány-u. 26.

Ár a k: 60, 76, 80 és 96 kor.

Gavallér-puskák: 104, 110 és 130 kor.

A fegyverek mind be vannak löve
s csak a teljesen megfelelők kerülnek eladásra.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János
Szegeden Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műórák, főtálalója
a remontoir ingaóráknak stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Számítan

a m. kir. erdőőri szakiskolák, az erdőőri szakvizsgára magán uton készüők és erdőaltisztek részére.

Irta: Békly Albert,
m. kir. erdőész,

a szászsebesi m. kir. erdőrendezőség vezetője.

Kapható: Az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest V., Alkotmány-utca 6.)

Ára: 2:40 K, bérmentve 2:60 K.

ÉVKÖNYV

AZ ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI ALTISZTI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE AZ 1905-ik ÉVRE

immár **megjelent** a következő tartalommal:

1. Előszó.
2. Erdészeti havi teendők.
3. Vadászati havi teendők.
4. Kivonat az erdőtörvényből.
5. Az erdőmunkásokról szóló törvény.
6. Ministeri rendelet az erdőőri szakiskolákról.
7. „ „ „ „ szakvizsgákról.
8. „ „ a vadőri „
9. „ „ „ hatósági esküről.
10. Vadászati törvény.
11. Fegyveradó-törvény.
12. Kivonat a szolgálati szabályokból. (A fegyelmi vétségekre vonatkozó rész).
13. Fegyelmi szabályok.
14. Fegyverviselés és használat.
15. Utasítás a karabély-töltények használatához.
16. Kincstáriak egyenruha szabályzata.
17. Kivonat a nyugdíj-törvényből.
18. Állandó munkások és napibéresek nyugbérézése.
19. Kincstáriak legeltetési jogosultsága.
20. Magvak eltartása.
21. Erdei vetőmagvak és tölgymakk kedvezményes vasuti szállítása.
22. Csemeték csomagolása.
23. Csemeték kedvezményes vasuti szállítása.
24. Felesketett erdőőrök adómentes fegyverei.
25. Utadó alóli mentesség.
26. Duvadak mérgezése.
27. Kitömésre szánt állatok kezelése.
28. Erdészeti és vadászati altisztek cimtára.
29. Tárgymutató.

Ezzel a dus tartalommal az Évkönyv terjedelme meghaladja a 200 nyolcadrét oldalt s

ig y vaskos kötetet képez. Az Évkönyvbe foglalt dolgok mind olyanok, melyekre az erdészeti és vadászati altiszti személyzetnek terhes és felelősségteljes szolgálatának teljesítése közben lépten-nyomon szükség van s így az Évkönyvnek egy erdészeti és vadászati altiszt asztaláról sem szabadna hiányoznia.

Hasonló gazdag és hasznos tartalommal fog megjelenni az

„ÉVKÖNYV“ 1906. évre szóló II-ik évfolyama

is, mely már munkába van véve, azzal a kibővítéssel, hogy nem csak az 1906. évre szóló teljes naptárt fogjuk ahhoz csatolni, hanem bele vesszük még a legszükségesebb köbözési táblákat is.

Az Évkönyv II-ik évfolyama nem lesz bolti áru, hanem csak annyi példányban fogjuk azt ki nyomtatni, a hánynak elkelése a beküldött előfizetési-díjjal biztosítva lesz.

Mindegyik évfolyam ára 2 korona, mely összeg a következő cím alatt küldendő:

„Évkönyv“ kiadóhivatala
Szászsebes.

Az I. évfolyamot a megrendelés beérkezte után azonnal küldjük, a II-ik évfolyamra szóló hirdetések pedig 1906. évi május hó végeig küldendők be.

Az „Évkönyv“
kiadóhivatala.

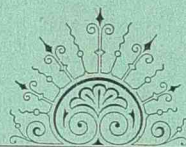
SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

SZÁSZVÁROS (KLASTROM-U. 1.) SÜRGÖNYCIM: KÖNYVNYOMDARÉSZ.

KÖNYVNYOMDAI SZAKÜZLET.

A

„SZÁSZVÁROS”
politikai és vegyestartalmu hetilap
kiadóhivatala.

Az

„ERDÉSZETI UJSÁG”
kiadóhivatala.Jutányos árak!Jutányos árak!Pontos kiszolgálás!Ajánlja dúsan felszerelt papírraktárát: **eljegyzési és esküvői-kártyáit**, stb.

KÉSZIT:

a könyvnyomdászat körébe vágó mindennemű munkákat ugymint:

.. .. **ERDÉSZETI NYOMTATVÁNYOKAT**

továbbá:

községi és városi, megyei és állami
hivatalok, ügyvédek, közjegyzők, lel-
készek és tanítók irodái számára, vala-
mint pénzüzetek, gyárak, és bárminő
vállalatok részére részvényeket s álta-
lában a nyomdai szakba vágó bármily
tartalmu nyomtatványokat.Látogató és eljegyzési kártyákat, meg-
hívókat esküvőkre, bálra, iskolai ün-
nepélyekre, műkedvelői előadásokra s
egyéb alkalmakra. Végül gyászjelenté-
seket, szinlapokat és falragaszokat, bár-
mely tartalmu nyomtatványokat keres-
kedők és iparosok számára.**Diszes**
kivitel!

Névjegyek

Diszes
kivitel!